

החוג להיסטוריה כללית

כתובת אתר אינטרנט: <http://history.haifa.ac.il>
לימודים לתואר שני
יו"ר הועדה החוגית: ד"ר צור שלו

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים לתואר שני היא להעמיק את ההשכלה ההיסטורית של התלמידים ולהקנות להם את הכלים הדרושים לעיסוק במחקר היסטורי. לשם כך מתמחים התלמידים בתקופה אחת (עת עתיקה, ימי-הביניים, עת חדשה או עת חדישה).

תנאי קבלה

תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה בארץ או בחו"ל כדלקמן:

- א. למסלול א' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה שציונם בו הוא 80 לפחות, ושהשיגו ציון של 80 לפחות בחוג השני.
- ב. למסלול אישי רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה שציונם הסופי בלימודי תואר ראשון בשני החוגים הוא 80 לפחות.
- ג. למסלול ב' רשאים להתקבל בוגרי תואר ראשון באחד מחוגי ההיסטוריה שציונם בו הוא 80 לפחות, ושהשיגו ציון 76 לפחות בחוג השני.
- ד. בוגרי חוגים אחרים יידרשו ללימודי השלמה לפי החלטת ועדת המ"א החוגית.
- ה. מועמדים בוגרי אוניברסיטאות מוכרות מחו"ל וכן בוגרי אוניברסיטאות בעלות שלוחות בישראל, אשר פועלות באישור המועצה להשכלה גבוהה, יחויבו לעמוד בהצלחה בבחינת ה-GRE או בלימודי השלמה במסגרת התואר הראשון. לפרטים נוספים, יש לפנות לתקנון לימודים לתואר שני.
- ו. בחינת ידע בעברית - מועמד בעל תואר ראשון ממוסד מוכר להשכלה גבוהה, ששפת ההוראה בו אינה עברית, חייב לעמוד בבחינת ידע בעברית ברמה הנדרשת על-ידי האוניברסיטה במהלך לימודיו כתנאי לזכאותו לתואר.
- ז. במידת הצורך, יתקיים ראיון עם יו"ר ועדת המ"א החוגית.
- ח. מעבר בין מסלולים: כל תלמיד במסלול ב' יוכל בתום שנה א' לבקש לעבור למסלול א', המסלול המחקרי. תנאי המעבר:

1. ממוצע ציונים של 86 לפחות (בהיקף של 14 שש"ס לפחות, כולל עבודה סמינריונית אחת).
2. הציון המינימלי של העבודה הסמינריונית 90.
3. מכתב ממורה בחוג המאשר את נכונותו לשמש מנחה.
4. החל משנה"ל תש"פ כל המועמדים לחוג לתואר שני ירשמו תחילה ללימודים במסלול ב', מסלול ללא תזה. תלמיד שיהיה מעוניין לעבור למסלול א' מחקרי ויכול לעשות זאת לאחר השלמת שנת לימודים ראשונה ולאחר שיחה עם ראש ועדת המ"א. המועד האחרון האפשרי למעבר בין המסלולים יהיה סוף הסמסטר השלישי ללימודי התואר. במקרים מיוחדים נשקול לאפשר לתלמידים

שיהיו מעוניינים בכך להרשם מראש למסלול א', על סמך הערכת השגיהם בתואר הראשון ואחרי ראיון עם ראש ועדת המ"א.

מבנה הלימודים

- הלימודים מתנהלים באחד משני מסלולים ;
1. מסלול א' - עם כתיבת עבודת גמר מחקרית.
  2. מסלול ב' - עם בחינת גמר.

מסלול א'

היקף הלימודים במסלול זה 28 שש"ס. במסלול זה יגיש התלמיד 2 עבודות סמינריוניות, לפחות אחת בתחום התמחותו, וכן עבודת גמר (תזה).

מסלול ב'

היקף הלימודים במסלול זה 36 שש"ס. במסלול זה יגיש התלמיד 3 עבודות סמינריוניות, שתיים מהן בסמינרי ההתמחות, כמו כן יבחן בבחינת גמר בנושא שיבחר בתאום עם המנחה ובאישור ועדת המ"א החוגית.

משך הלימודים

- משך הלימודים במסלול א' הוא עד 3 שנים.
משך הלימודים במסלול ב' הוא שנתיים.

תכניות לימודים מיוחדות

- פתיחת תכנית מותנית במספר הנרשמים

1. תכנית מרוכזת בשנה

התכנית מיועדת למעוניינים ללמוד במסגרת מרוכזת המאפשרת את המשך עבודתם והרחבת השכלתם במקצוע. התכנית מרוכזת ביום אחד בשבוע לאורך שנה קלנדרית מלאה (3 סמסטרים : סמסטר א', סמסטר ב' וסמסטר קיץ).

היקף הלימודים:

מסלול א' עם כתיבת תזה 28 שש"ס
מסלול ב' עם בחינת גמר 36 שש"ס

2. התמחות בלימודי ארה"ב

מטרת התכנית להפגיש את התלמידים עם לימודים בין תחומיים בהיסטוריה של ארה"ב ותרבותה. התכנית משלבת קורסים בהיסטוריה, גיאוגרפיה, ספרות, אמנות, סוציולוגיה, משפטים, תקשורת ופוליטיקה של ארה"ב.

לתכנית 2 מסלולים :

מסלול עם תזה 28 שש"ס

מסלול ללא תזה 36 שש"ס

3. תכנית לתואר שני בתרבות קלאסית

התכנית לתואר שני בתרבות קלאסית שייכת לחוג להיסטוריה כללית, ופועלת בשיתוף פעולה עם התכנית המשותפת ללימודים קלאסיים, הפועלת, בנוסף, גם באוניברסיטאות תל-אביב, בר-אילן ובן-גוריון.

מטרת התכנית

להפגיש את התלמיד עם התחומים השונים של התרבות הקלאסית (היסטוריה, פילולוגיה, פליאוגרפיה, אפיגרפיה, נומיסמטיקה, פילוסופיה, תאטרון, אמנות וארכיאולוגיה), ולהקנות לו כלי מחקר רלוונטיים השייכים לתחומי הידע השונים. כמו כן נועדה התכנית לסייע בהורדת הגבולות בין ארבעת המוסדות, ולאפשר מידה מרובה של שיתוף וניידות בין הקמפוסים. כל זאת מתוך האמונה ששיתוף משאבים והחלפת רעיונות יקדמו הן את התפתחות התחום בארץ, הן את האופקים והכישורים של הלומדות והלומדים בתכנית.

מסלול הלימודים

הלימודים בתכנית מתבצעים במסגרת מסלול א', עם כתיבת עבודת גמר מחקרית (תיזה).

תנאי קבלה

יתקבלו בוגרי החוגים הרלוונטיים לחקר התרבות הקלאסית. תנאי קבלה בסיסי נוסף הוא ידע באחת השפות העתיקות ברמת מתחילים, לכל הפחות. ידע ברמת מתקדמים או בשפה שניה הוא יתרון מובהק.

מבנה הלימודים

היקף הלימודים במסלול זה הוא 28 שש"ס, לפי החלוקה כדלקמן :

קורסי חובה – לפי הפירוט הבא :

סמינר התמחות בעת עתיקה במסגרת החוג להיסטוריה כללית באוני' חיפה

4 שש"ס

סמינר מחקר א + סמינר מחקר ב בחוג להיסטוריה כללית באוני' חיפה

4 שש"ס

סמינר מתודולוגי של התכנית המשותפת, שינתן באחד המוסדות המשתתפים, ויאפשר גם

השתתפות מרחוק במסגרת קורס מתוקשב

4 שש"ס

סה"כ 12 שש"ס

קורסי בחירה בהיקף של 16 שש"ס לפי הפירוט הבא :

קורסים לתואר שני בחוגים רלוונטיים באוני' חיפה (ארכיאולוגיה, תולדות האמנות, פילוסופיה, תולדות ישראל, לימודי ארץ-ישראל, לימודים ביזנטיים ויוון המודרנית, מקרא, ספרות עברית והשוואתית, ציוויליזציות ימיות, תאטרון) קורסים המשתתפים בחוגים ללימודים קלאסיים (או בחוגים רלוונטיים אחרים) במוסדות הלימוד המשתתפים בתכנית המשותפת ניתן להגיש עבודה סמינריונית בכל אחד מקורסי הבחירה, באישור המרצה. סה"כ 16 שש"ס

הערות

לראש התכנית שמורה הרשות לדרוש לימודי שפות נוספות (גרמנית, צרפתית, איטלקית), בהתאם לצורך. תכנית הלימודים לכל תלמיד תקבע לאחר התייעצות אישית עם ראש התכנית. התכנית תיקבע באופן שיסייע לתלמיד להשלים את חלק הארי של חובות השמיעה (קורסים) עד לתום הסמסטר השלישי ללימודים. היקף הלימודים בתכנית הוא 28 שש"ס, לא כולל לימודי שפות (במקרה הצורך). תנאי לקבלת התואר הוא עמידה במבחן ברמת מתקדמים (פטור) גם בלטינית וגם ביוונית. ניתן להבחן בכל אחת מהשפות בכל שלב במהלך התכנית, בהתאם לידע וליכולת. פרט לעבודת התיזה תוגשנה שתי עבודות סמינריוניות. בשאר הקורסים תוגשנה עבודות לפי דרישת המרצה.

4. התמחות בלימודי אירופה המודרנית

מטרת התכנית להקנות לסטודנטים ידע וכלים להבנת התהליכים שאפיינו את אירופה במאה העשרים והמסבירים את מצבה כיום. התכנית תחשוף את המשותף והמפריד בין המדינות השונות מבחינה פוליטית, חברתית, כלכלית, תרבותית וצבאית ותדגיש אספקטים הקשורים להתגבשות האיחוד האירופי והתודעה האירופאית. לתכנית 2 מסלולים: מסלול עם תזה 28 שש"ס מסלול ללא תזה 36 שש"ס

5. מסלול משולב לתואר ראשון במשפטים ולתואר שני בהיסטוריה כללית ב-4 שנים

B.LL+M.LL

מטרת התכנית במשפטים עם מסלול מואץ לתואר שני בהיסטוריה כללית היא לאפשר לתלמידים מצטיינים במשפטים המתעניינים בהיסטוריה לרכוש השכלה היסטורית מעמיקה שתרחיב את אופקיהם במסגרת שיעורי הבחירה החוץ-פקולטתיים. הלומדים בתכנית זו יהיו חייבים בלימוד קורסים מדרגים א', ב' ו-ג' של התואר הראשון בחוג להיסטוריה כללית בהיקף של 20 שש"ס. לפי הפירוט הבא:

2 שיעורים למתחילים (2 שש"ס, 2 נ"ז כל אחד)
2 שיעורים מתקדמים משנה א/ב בתקופה

(4 שש"ס, 4 ני"ז כל אחד)	שלא מתקופת השיעור שנלמד
(2 שש"ס, 2 ני"ז)	סדנא למיומנויות מחקריות
(4 שש"ס, 6 ני"ז)	סמינריון
(2 שש"ס, 3 ני"ז)	שיעור היסטוריוגרפי
20 שש"ס 23 ני"ז	סה"כ

לאחר סיום הקורסים ובמקביל ללימודיהם בשנים ג' ו-ד' בפקולטה למשפטים, יוכלו התלמידים ללמוד את הקורסים הנדרשים לתואר שני בחוג להיסטוריה כללית.

לתכנית 2 מסלולים:

מסלול עם תזה	32 שש"ס
מסלול ללא תזה	40 שש"ס

תכניות לימודים לתואר שני (מ"א) במסגרת ביה"ס להיסטוריה:

פתיחת תכנית מותנית במספר הנרשמים

התמחות במדעי הדתות

*לפרטים המלאים אנא ראו את המדריך לנרשם של בית הספר להיסטוריה

מבנה הלימודים

לתכנית שני מסלולים:

מסלול א' הכולל כתיבת שתי עבודות סמינריוניות ועבודת תזה 28 שש"ס.

מסלול ב' הכולל כתיבת שלוש עבודות סמינריוניות ובחינת גמר 36 שש"ס.